

Ètica en el dia a dia

Confidencialitat vs. amistat

OCTUBRE 2016

Autoria:

Helena Costa Ventura i Carme Royo Castellón

COL·LEGI OFICIAL
INFERMERES I INFERMERS
BARCELONA

Descripció del cas

La Nora és una infermera que treballa a urgències des de fa més de 25 anys. Fa una setmana li van realitzar una colonoscòpia amb biòpsies. Avui ha anat a les consultes de cirurgia, on li han confirmat el diagnòstic que ja es temia: càncer de colon. A la visita li han explicat el tipus d'intervenció que li faran i el possible tractament posterior. Tot i que ja s'ho esperava, ha sortit plorant de la visita i ha marxat de l'hospital sense parlar amb ningú.

La Greta fa més de 20 anys que treballa amb la Nora. Com que estava preocupada per ella, ha parlat amb la infermera de consultes i ja coneix el diagnòstic de la seva companya i tota la informació que li han donat. Al veure's, com que la Nora no li diu res, la Greta tampoc li ha fet cap comentari al respecte.

Quan acaba la jornada laboral la Greta s'està canviant al vestuari. Dues companyes se li acosten i li pregunten: Què li han dit a la Nora?. Li comenten que estan dolgudes perquè la Nora no ha passat per urgències a explicar-ho a ningú. La Greta es queda pensativa...

Anàlisi de la situació

Aquest fet posa de manifest com de sensible és pels professionals que treballen amb la Greta i la Nora la qüestió de la intimitat, la confidencialitat i el compromís amb el secret professional.

La confidencialitat té aspectes que cal tenir en compte. En primer lloc, el dret a la intimitat de les persones, segons el qual aquestes poden preservar tota la informació fins on creguin necessari. En segon lloc, la relació de confiança que s'estableix entre persones i que permet explicar allò que ens passa en un moment i entorn favorable. I per últim, la lleialtat al pacient, que ens obliga a respectar la intimitat i l'autonomia.

Els professionals som confidents necessaris i estem obligats a guardar el secret professional, tal com es manifesta en el nostre Codi Deontològic, en la Llei Orgànica 15/1999 sobre protecció de dades, en el Real decret LOPD 1720/2007 i en la Llei 32/2010 Autoritat Catalana de Protecció de dades.

La intimitat, la confidencialitat i el secret professional són valors cabdals de la professió infermera. Com es practiquin aquests valors en la pràctica quotidiana en depèn la bona praxis professional. El manteniment del secret professional ha de prevaldre per sobre del valor de l'amistat.

El principi d'autonomia ha d'estar per sobre de qualsevol actitud paternalista cap a la Nora. És difícil prendre una posició professional quan la persona afectada és una companya apreciada però és de compliment obligatori, donat que les persones que treballem en un centre sanitari tenen el mateix dret a la intimitat i a la confidencialitat que qualsevol altre usuari.

Les infermeres hem de tenir en compte la reacció que les persones poden tenir en rebre males notícies. Aquesta reacció pot ser inesperada i inusual. En el cas de la Nora, ella reacciona com una persona que no controla la seva situació: amb por, patiment, impotència. Necessita temps per gestionar l'impacte psicològic i aclarir els seus pensaments abans de poder explicar l'experiència als altres. Com a professionals cal donar-li temps perquè ho processi i decideixi quan transmetrà la informació que consideri a les seves companyes.

Repte ètic de la Greta: Què pot fer?

En primer lloc, la Greta ha de fer una reflexió personal sobre la seva actuació i parlar també amb la infermera de consultes, la que li ha transmès la informació, per tal que també reflexioni sobre el tema i les conseqüències del fet.

És necessari també que la Greta parli amb les seves companyes d'urgències i ha d'explicar a totes que estan obligades a mantenir la confidencialitat, que la Nora és una persona autònoma i, com a tal, l'han de respectar. Els ha de dir que han d'esperar que la Nora els ho digui i que no ho han de comentar amb ningú, perquè això pot incomodar-la.

Totes han de ser conscients que si volen ajudar-la els cal una actitud professional, per això han d'estar atentes a les seves reaccions emocionals per tal de donar-li el suport que pot necessitar i a com s'hi comuniquen – fent-ho amb molta cura - ja que segurament necessita sentir-se compresa, valorada, respectada i autònoma per tal que pugui controlar la situació el més aviat possible.

Els valors relacionats amb aquest cas són els d'**Intimitat i confidencialitat** i el del **Compromís professional**. Els articles del Codi que hi fan referència són:

Article 41

La infermera garanteix un entorn que preservi la intimitat durant tot el procés assistencial, en coherència amb la manera com la persona atesa l'entén i la viu.

Article 47

La infermera manté com a confidencial tota la informació que la persona atesa li hagi confiat o que obtingui en l'exercici de la professió. Actua amb discreció, tant dins com fora de l'àmbit Professional, a fi de no desvelar dades sobre la persona atesa, directament o indirectament.

Article 66

La infermera, en situacions de conflicte dins l'equip de salut, promou el diàleg respectuós i vetlla perquè les solucions que es prenguin respectin totes les persones implicades

Article 68

La infermera, quan observa que algun membre de l'equip de salut pot posar en perill la salut de la persona atesa, té el deure d'evitar el risc que això pugui suposar.

[Descarrega't el Codi d'Ètica de les Infermeres i Infermers de Catalunya](#)